

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122204153
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122204153.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
7C/32/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866 proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX D., v spore o zaplatenie 91 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2
7C/32/2022

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 91 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy odo dňa 23.08.2020 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

6
7C/32/2022

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 02.05.2022 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 91 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 91 EUR odo dňa 23.08.2020 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že žalovanému bola dňa 23.07.2020 vystavená Faktúra číslo XXXXXXXXXXXX vo výške 91 EUR splatná dňa 22.08.2020 za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení E. D. B., F. G. za obdobie od 09.05.2020 do 16.05.2020, ktorú prevzal dňa 05.09.2020. Žalovaný nezaplatil dlžnú sumu v lehote splatnosti. Faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanému zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Žalobca je toho názoru, že žalovaný by si potreboval zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebol umiestnený v karanténnom zariadení, a preto žalobca postupoval v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi a stravu žalovanému zabezpečil.

2. Platobným rozkazom Okresného súdu Prešov číslo konania 7C/32/2022-13 zo dňa 03.05.2022 súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 91 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške

5% ročne z dlžnej sumy 91 EUR odo dňa 23.08.2020 do zaplatenia a zároveň nárok na náhradu trov žalobcovi nepriznal.

3. Voči uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote dňa 30.05.2022 odpor, v ktorom uviedol, že s úhradou tejto faktúry nesúhlasí. Ako zdravý, bezpríznakový občan proti vlastnej vôli bol nútený zotrvať v spoločnom zariadení s ostatnými občanmi, z ktorých ani jeden nebol nakazený, počas nútej karantény neochorel a teda nebol dôvod nikoho v zariadení zdržiavať. Jeho pobyt v zariadení nebol dobrovoľný, bol mu nariadený a musel ho nedobrovoľne strpieť. Toto pozbavenie jeho osobnej slobody spôsobilo aj zásah do základných práv a slobôd garantovaných zákonom číslo 460/1992 Z.z. Tým, že bol nútený v zariadení zotrvať nedobrovoľne, je povinný nahradiť náklady ten, kto takto rozhodol. Je živnostník a prichádza na Slovensko, začína vykonávať dohodnutú zákazku v mieste svojho bydliska. Tým, že bol nedobrovoľne zatvorený v spoločnom zariadení, bol pripravený o prácu.

4. Uznesením Okresného súdu Prešov číslo konania 7C/32/2022-16 zo dňa 06.06.2022 súd postupom podľa § 267 ods. 3 CSP zrušil Platobný rozkaz Okresného súdu Prešov číslo konania 7C/32/2022-13 zo dňa 03.05.2022.

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 29.06.2022 k odporu žalovaného zdôraznil, že nariadenie izolácie formou jednotlivých opatrení nepatrilo do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Fyzické osoby sú podľa § 51 Zákona číslo 355/2007 Z.z. povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam a preto žalovaný mal povinnosť absolvovať izoláciu v karanténnom zariadení a uhradiť náklady, ktoré mu pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vznikli. Zároveň si žalobca uplatňuje iba stanovenú paušálnu čiastku za stravu. Skutočnosť, že žalovaný absolvoval izoláciu v karanténnom zariadení od 09.05.2020 do 16.05.2020 a počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení mu bola poskytnutá a zabezpečená strava, nie je sporná, nakoľko to vyplýva zo samotného odporu žalovaného. Z tohto dôvodu žalobca s poukazom na vyššie uvedené vymáha od žalovaného iba paušálne náhrady za stravu, keďže plnil za žalovaného to, čo podľa § 58 ods. 2 Zákona číslo 355/2007 Z.z. má plniť samotný žalovaný.

6. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 20.07.2022 zotrval na svojom právnom názore a uviedol, že boli porušené jeho ľudské práva a základné slobody a preto požaduje, aby za protiústavné konanie štátu, ten si znášal náklady s tým spojené. Zároveň dal do pozornosti žalobcovi, že jeho nedobrovoľné zadržanie po dobu 8 dní, kedy bol obmedzený jeho pohyb a osobná sloboda, si vyžaduje odškodné, ktoré si bude uplatňovať. Žalobu žiadal zamietnuť.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

8. Faktúrou číslo XXXXXXXXXXXX splatnej 22.08.2020 vyúčtoval žalobca žalovanému sumu vo výške 91 EUR titulom nákladov na stravu počas nariadenej karantény v zariadení E. D. B., F. G. za obdobie od 09.05.2020 do 16.05.2020. Výzvou na úhradu pohľadávok zo dňa 19.10.2020 a výzvou zo dňa 25.01.2022 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

9. Žalobca súdu predložil Faktúru zo dňa 01.06.2020, splatnú 18.06.2020, vystavenú odberateľom Ministerstvom vnútra pre dodávateľa H. I., XXX XX F. G. na celkovú sumu 69.990 EUR. Zároveň súdu žalobca predložil príkaz Okresného úradu Žilina zo dňa 17.04.2020, ktorý určil podnikateľa H. I., adresa F. G. XXX, 029 47 ako subjekt hospodárskej mobilizácie podľa § 4 ods. 1 písm. d) 2. bodu Zákona číslo 179/2011 Z.z., na vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 5 písm. b) - organizácia výroby a organizácia služieb.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 12.10.2022 v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a zároveň súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovil žalovaný, ktorý si neprevzal predvolanie na toto pojednávanie v odbernej lehote, čím nastala fikcia doručenia tohto predvolania žalovanému podľa ustanovení civilného sporového poriadku.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 12 ods. 2 písm. f) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných opatrení sú: izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenia.

Podľa § 48 ods. 4 písm. n) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény, Úrad verejného zdravotníctva alebo Regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia nariaďuje opatrenia, ktorými sú: nútená izolácia osôb chorých na prenosné ochorenie, ktoré odmietajú nariadené opatrenie podľa § 12 ods. 2 písm. f).

Podľa § 51 ods. 1 písm. d) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény, fyzické osoby sú povinné podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárske vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, preventívne podávanie protilátok a iných prípravkov, povinnému očkovaniu, liečeniu prenosných ochorení, izolácii a karanténnym opatreniam.

Podľa § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

V čase nariadenej karantény pre žalovaného na území Slovenskej republiky bola vyhlásená mimoriadna situácia, z dôvodu ktorej Úrad verejného zdravotníctva SR nariadil v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) a 48 ods. 4 písm. n) Zákona č. 355/2007 Z.z. opatrením č. OLP3712/2020 zo dňa 17. 04. 2020 všetkým osobám, ktoré od 20. 04. 2020 od 7.00 hod. vstúpia na územie Slovenskej republiky nariadil izoláciu v zariadeniach určených štátom na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky COVID19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej súhrnnej dobe 14 dní.

Podľa § 2 ods. 1 písm. m) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény na účely tohto zákona izolácia je oddelenie osôb chorých na prenosné ochorenie počas ich infekčnosti od iných osôb na účely zamedzenia šírenia prenosného ochorenia.

Podľa § 2 ods. 1 písm. n) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény na účely tohto zákona karanténne opatrenia sú karanténa, zvýšený zdravotný dozor a lekársky dohľad.

Podľa § 4 ods. 1 písm. g) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény Ministerstvo nariaďuje opatrenia podľa § 12 ods. 7; počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (ďalej len "krízová situácia") pri ohrození verejného zdravia nariaďuje ďalšie opatrenia, ktorými môže zakázať alebo nariadiť ďalšie činnosti v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas. Úrad verejného zdravotníctva bol oprávnený vydať takéto opatrenie a nariadiť karanténu v zmysle Zákona č. 355/2007 Z.z., kde fyzické osoby s poukazom na ustanovenie § 51 ods. 1 písm. d) Zákona č. 355/2007 Z.z. boli povinné podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam aj karanténnym opatreniam, kde s poukazom na ustanovenie § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. všetky náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

12. V danom prípade bol povinný v zmysle citovaných ustanovení Zákona o ochrane zdravia žalovaný podriaďiť sa nariadenej karanténe v štátnom zariadení, ktorú karanténu v určenom karanténnom zariadení žalovaný aj absolvoval, ktorú skutočnosť nespochybňoval v období 09.05.2020 do 16.05.2020 v karanténnom zariadení E. D. B. F. G.. Žalovaný taktiež nespochybňoval, že v tomto období mu bola zabezpečená strava zo strany žalobcu. Na základe horeuvedených záverov súd konštatuje, že v čase nariadenej karantény pre žalovaného bol daný právny rámec pre nariadenú karanténu, kde žalovaný bol povinný podriaďiť sa nariadenej karanténe a bol tiež povinný uhradiť náklady súvisiace s plnením povinností daných mu na základe Zákona o ochrane zdravia.

13. Ustanovenia Zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, na základe ktorých bola nariadená karanténa pre žalovaného, boli predmetom ústavnej kontroly na Ústavnom súde SR, ktorý Nálezom zo dňa 08. 12. 2021 č. PL.ÚS4/2021 rozhodol, že:.

14. „, Ustanovenia § 4 ods. 1 písm. g) a § 48 ods. 4 písm. aa) zákona o ochrane verejného zdravia nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a s čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie § 12 ods. 2 písm. f) v časti „alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení“ a v časti „karanténne opatrenia“, ustanovenie § 48 ods. 4 písm. n) v časti „alebo karanténa osoby podozrivej z nákazy“, ustanovenie § 48 ods. 4 písm. u) v časti „alebo karanténa“ a ustanovenie § 51 ods. 1 písm. d) v časti „a karanténnym opatreniam“ zákona o ochrane verejného zdravia nie sú v súlade s čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods.2, čl. 13 ods. 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 5 ods. 1 písm. e), ods. 2 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.3. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovuje .

15. Ústavný súd identifikoval ustanovenia Zákona o ochrane zdravia ako nesúladne s Ústavou a Dohovorom, strácajú podľa § 91 ods. 1 Zákona o Ústavnom súde účinnosť dňom vyhlásenia Nálezu v Zbierke zákonov, derogácia - zrušenie so sebou nesie právne účinky ex nunc (teda nie spätne, retroaktívne), preto ani nezakladá náhradové nároky v dôsledku nariadených opatrení majúcich základ v derogovaných - zrušených ustanoveniach a uplatnených voči ich adresátom v období, keď sa na tieto ustanovenia vzťahovala prezumpcia ich súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily. To znamená, že napriek tomu, že ustanovenia Zákona o ochrane zdravia, ktoré boli právnym základom pre nariadenie karantény pre žalovaného, pri ktorých Ústavný súd konštatoval ich nesúlad s Ústavou a stratili tieto právne predpisy účinnosť dňom vyhlásenia Nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov SR, tento Nález Ústavného súdu nemá spätné účinky aj na právne vzťahy pred vyhlásením tohto Nálezu a pred jeho zverejnením v Zbierke zákonov, ktorý Nález Ústavného súdu bol vyhlásený 08. 12. 2021, t.j. po nariadení karantény pre žalovaného a treba preto vychádzať z prezumpcie platnosti právnych predpisov, ktoré tvorili právny základ pre nariadenú karanténu v čase karantény, ktorú absolvoval žalovaný.

16. V súvislosti s Nálezom Ústavného súdu je potrebné poukázať aj na to, že predmetom návrhu verejnej ochrankyne práv na začatie konania pred Ústavným súdom bol aj nesúlad ustanovenia § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. týkajúci sa nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré sú povinné plniť povinnosti, kde v zmysle tohto ustanovenia je povinný uhrádzať náklady ten, kto je povinný povinnosti podľa Zákona o ochrane zdravia plniť. V tejto časti však Ústavný súd návrhu na vyslovenie nesúladu nevyhoviel, to znamená, že ustanovenie § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. zostalo v platnosti. Takto možno konštatovať, že v čase nariadenej karantény pre žalovaného táto karanténa pre žalovaného bola nariadená podľa vtedy platných právnych predpisov Zákona č. 355/2007 Z.z., nariadená karanténa bola na základe rozhodnutí oprávnených orgánov - Úradu verejného zdravotníctva, ktorý úrad mohol takúto karanténu pre žalovaného nariadiť, Nález Ústavného súdu, ktorý konštatoval nesúlad niektorých ustanovení Zákona o ochrane zdravia s Ústavou nemá spätné účinky na právne vzťahy, ktoré nastali, a povinnosti, ktoré boli uložené žalovanému pred zverejnením Nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov, kde zároveň zostalo v platnosti ustanovenie Zákona o ochrane zdravia o povinnosti hradiť náklady v súvislosti s nariadenými povinnosťami podľa Zákona o ochrane zdravia tými, kto je povinný povinnosti plniť, a preto žalovaný bol povinný podriaďiť sa karanténe a je povinný uhradiť náklady s tým súvisiace.

17. Fyzické osoby boli tak povinné podľa § 51 Zákona číslo 355/2007 Z.z. plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam, a preto žalovaný mal povinnosť absolvovať izoláciu v karanténnom zariadení a uhradiť náklady, ktoré mu pri plnení povinností stanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vznikli. Fyzické osoby neplatia všetky náklady, ktoré boli spojené s povinnou izoláciou, ale iba stanovenú paušálnu čiastku za stravu. Žalobca pri vyčíslení výšky stravného vychádzal zo všeobecne záväzného právneho predpisu číslo 282/2002 Z.z. Zákona o cestovných náhradách v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny číslo 176/2009 Z.z. o sumách stravného. Žalobca uhradil náklady spojené so stravou žalovaného počas nariadenej izolácie v karanténnom opatrení v zariadení Chata Slaná voda, Oravská Polhora, následne vystavil žalobca dňa 23.07.2020 žalovanému faktúru na sumu 91 EUR. Žalobca touto žalobou tak vymáha od žalovaného iba paušálne náklady na stravu, keďže plnil za žalovaného to, čo podľa § 58 ods. 2 Zákona číslo 355/2007 Z.z. mal plniť žalovaný sám. Je potrebné však poukázať aj na nález Ústavného súdu PL.ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021, ktorý uviedol: „Uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2

Zákona o ochrane verejného zdravia znášať bez náhrady náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s článkom 20 ods. 1, 3, 4 a 5, článkom ods. 1 a článkom 13 ods. 4 Ústavy, ako aj s článkom dodatkového dohovoru.“ Z tohto dôvodu súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 91 EUR aj s úrokom z omeškania postupom podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to deň nasledujúci po splatnosti faktúry.

18. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol úspešný, nevznikli mu však žiadne trovy konania, z tohto dôvodu súd vyslovil, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

2

7C/32/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.